

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

MESTSKÁ ČASŤ KOŠICE – SÍDLISKO KVP

O B S A H

I. ÚVOD	3
1.1 Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb	3
1.2 Hlavné princípy komunitného plánovania	3
1.3 Účastníci komunitného plánovania	3
HISTÓRIA MESTSKEJ ČASTI	5
II. ANALYTICKÁ ČASŤ	6
2.1 Socio – demografická analýza	6
2.1.1 Základná charakteristika	6
2.1.2 Základné demografické údaje o obyvateľstve mestskej časti Košice – Sídliisko KVP	7
2.1.3 Demografické ukazovatele	8
2.1.4 Národnostná štruktúra obyvateľstva	9
2.1.5 Náboženská štruktúra obyvateľstva	10
2.2 SWOT ANALÝZA	11
2.3 Analýza súčasného stavu poskytovateľov sociálnych služieb	16
Cieľ aktivít Združenie príbuzných a priateľov pre ľudí s duševnými poruchami RADOSŤ:	17
2.4 Identifikácia a analýza cieľových skupín príjemcov sociálnych služieb a zameranie ich potrieb	19
2.5 Cieľové skupiny v komunite mestskej časti	21
2.5.1 Seniori	21
2.5.2 Neprispôsobiví občania a disfunkčné rodiny	22
2.5.3 Občania v hmotnej núdzi a sociálne slabšie rodiny	23
2.5.4 Zdravotne postihnutí občania	24
2.5.5 Občania bez domova	25
III. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA	26
3.1 Strategické a špecifické ciele	26
IV. IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA	29
4.1 Finančný plán	29
4.1.1 Stravovanie dôchodcov	29
4.1.2 Aktivačné práce	29
4.1.3 Denné centrum	29
4.1.4 Dávky v hmotnej núdzi	30
4.1.5 Výstavba Domu seniorov	30
4.1.6 Dotácie na nízkoprahové podujatia	30
V. ZDROJE A PRAMENE TVORBY A SPRACOVANIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	31
VI. ZÁVER	32

I. ÚVOD

Na základe potreby rozvoja sociálnych služieb sa Mestská časť Košice – Sídliisko KVP rozhodla v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

1.1 *Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb*

- ❖ Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mestskej časti
- ❖ Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín
- ❖ Opäť vtiahnuť do života komunity, tých, ktorí stoja na jej okraji

1.2 *Hlavné princípy komunitného plánovania*

- ❖ Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi
- ❖ Zapájanie miestneho spoločenstva
- ❖ Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov
- ❖ Práca s informáciami
- ❖ Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument
- ❖ Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce
- ❖ Kompromis prania a možností

1.3 *Účastníci komunitného plánovania*

- ❖ **Prijímateľ** – je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii
- ❖ **Poskytovateľ** – je subjekt poskytujúci sociálne služby (na základe podmienok stanovených zákonom)
- ❖ **Objednávateľ** – je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce a vyššie územné celky, v kompetencii ktorých je sociálna oblasť. V tomto prípade je objednávateľom sociálnych služieb miestny úrad Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP

- ❖ **Sociálna služba** – je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo iná činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:
  - Prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie, alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity
  - Zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti
  - Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby
  - Riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny
  - Prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny
- ❖ **Komunita** – je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste a majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú.

HISTÓRIA MESTSKEJ ČASTI

Mesto Košice patrí k mestám s bohatou a slávnou minulosťou. Archeologické nálezy dokazujú, že na území mesta žili ľudia už za čias staršej doby kamennej. Mesto Košice leží v kotline, v ktorej archeológovia objavili stopy najstaršieho osídlenia nielen na Slovensku, ale aj na území bývalého Československa. Kedy vznikla osada Košice, sa nedá historicky doložiť. Košice sú totiž oveľa staršie ako prvé zachované písomné dokumenty. Samotný názov mesta pochádza od slovanského osobného mena Koša. Prvá písomná zmienka o južnom predmestí je z roku 1230. Košice sa vtedy spomínajú ako „Villa Cassa“. V meste sa z roku 1307 zachovali najstaršie cechové stanovy v krajine vydané kráľom Ľudovítom Veľkým. V roku 1369 bola udelená mestu najstaršia známa mestská erbová listina v celej strednej Európe. Najdôležitejšie výsady dostali Košice v rokoch 1342 -1347, keď sa stali slobodným kráľovským mestom. Udeľovanie privilégií napomáhalo rozkvetu remeselnej výroby, obchodu, a zvyšovalo význam i rozvoj mesta. Vďaka obchodne i strategicky výhodnej polohe, zaznamenali Košice rýchly vzostup. Od začiatku 15. storočia stáli na čele Pentapolitany – zväzku piatich východoslovenských miest (Košice, Levoča, Bardejov, Prešov a Sabinov). Od roku 1347 až do začiatku 18. storočia si po Budíne zachovali postavenie druhého mesta Uhorska. Primerane k svojmu hospodárskemu, administratívne a politickému významu sa v meste zriadila v roku 1657 univerzita, ktorá po zmene na kráľovskú a neskôr na právnickú akadémiu trvala do roku 1921. Prílevom obyvateľstva sa počet obyvateľov mesta Košice zvyšoval niekoľkonásobne. Mesto Košice sa stalo zo stredovekého "bohatého Uhorského" mesta metropolou východného Slovenska. V súčasnosti sa radí svojim významom a veľkosťou hneď za hlavné mesto Slovenska - Bratislavu.

V roku 1960 sa v blízkosti mesta Košice začalo s výstavbou veľkého hutníckeho kombinátu Východoslovenské železiarne, ktoré podnietilo následne v západnej časti mesta výstavbu nových sídlisk, medzi ktoré patrí aj Sídlisko Košického vládneho programu (KVP).

Sídlisko KVP sa nachádza na mieste, ktoré historické pramene popisujú ako miesto popri dvoch dedinách Košice a Myslava kde existovala aj ďalšia obrábaná zem (terra), ktorá sa od roku 1292 uvádza ako terra Gurbuch. Názov zeme Gurbuch je slovanského pôvodu a vznikol podľa hrabového porastu. Bolo to územie na juhovýchodnom okraji Čierneho lesa – zem Hrabovec, ktoré bolo poľnohospodársky obrábané a bezpochyby aj zaľudnené. V súčasnosti na tomto území je vybudované Sídlisko KVP. Výstavba sídliska sa začala začiatkom roka 1980 a hlavná výstavba panelových domov prebiehala v rokoch 1983 – 1989. V roku 1995 začala výstavba nových atypických bytových domov čím pribudlo viac ako 200 nových bytov. Do budúcnosti sa plánuje výstavba ďalších bytov, takže mestská časť sa bude aj do budúcnosti ďalej rozvíjať nielen v oblasti bývania, ale aj skvalitňovania základných služieb obyvateľstvu.

II. ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Socio – demografická analýza

2.1.1 Základná charakteristika

Poloha: cca 6 km západne od centrálnej mestskej zóny mesta Košice

Rozloha: 1,97 km²

Počet obyvateľov: 25 037 (údaj k 31.12.2008)

Hustota obyvateľov na km²: 13 909,44

Erb:

Mesto Košice je z hľadiska počtu obyvateľov druhým najväčším mestom v Slovenskej republike a najväčším mestom v Košickom samosprávnom kraji. K 31. 12. 2008 žilo v meste Košice 233 659 obyvateľov. Rozloha mesta je 243,83 km² a priemerná hustota osídlenia predstavovala 958 obyvateľov/ km². K 31.12.2008 žilo v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP 25 037 obyvateľov (čo predstavuje 10,71 % z celkového počtu obyvateľov mesta Košice a 3,23 % z celkového počtu obyvateľov Košického samosprávneho kraja), z toho bolo 12 849 žien, 12 188 mužov. Celková rozloha Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je 1,97 km². Priemerná hustota osídlenia územia predstavuje 13 909,44 obyvateľov na km².

2.1.2 Základné demografické údaje o obyvateľstve mestskej časti Košice – Sídliisko KVP

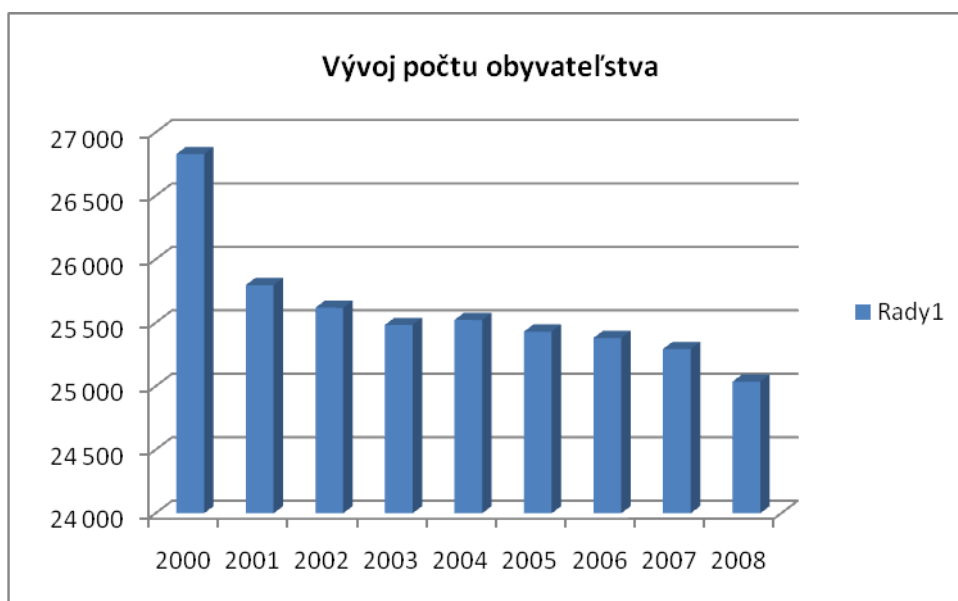
Názov obce	Mestská časť Košice – Sídliisko KVP
Kód obce	599883
Štatút obce	Obec
Okres	Košice II
Kraj	Košický
Základné demografické údaje (k 31.12.2008)	
Počet obyvateľov	25 037
z toho muži	12 188
z toho ženy	12 849
Veková štruktúra obyvateľov	
predproduktívny vek (0-14)	2 852
produktívny vek (15-54 ž/ 15-59m)	10 056/10 190
poproduktívny vek (55+ž, 60+m)	1 939
Počet sobášov	109
Počet rozvodov	116
Počet živonarodených	224
z toho muži	118
z toho ženy	106
Počet zomretých spolu	108
z toho muži	56
z toho ženy	52
Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov spolu	-257
z toho muži	-110
z toho ženy	-147
Štruktúra obyvateľov nad 65 rokov	
od 65 do 69 rokov	293
od 70 do 74 rokov	197
od 75 do 79 rokov	144
od 80 do 84 rokov	70
od 85 do 89 rokov	32
90 rokov a viac rokov	9
Miera nezamestnanosti	5,77- údaj k 02/2010

(Zdroj: ŠÚ SR – údaje k 31.12.2008)

2.1.3 Demografické ukazovatele

Demografické ukazovatele za posledných 9 rokov									
	Rok								
Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet obyvateľov k 31.12.	26 830	25 933	25 619	25 484	25 523	25 431	25 381	25 294	25 037
Celkový prírastok/úbytok	-64	-174	-179	-135	39	-92	-50	-87	-257
Prírodný prírastok/úbytok	130	109	82	107	118	103	115	135	116
Živonarodení	192	182	144	176	187	176	181	218	224
Zomrelí	62	73	62	69	69	73	66	81	108
Migračný prírastok/úbytok	-194	-283	-261	-242	-79	-195	-165	-222	-373
Predproduktívni (0-14 rokov)	4 926	5 085	4 421	3 903	3 579	3 301	3 092	2 956	2 852
Produktívni (15-60m/54ž)	17 130	19 795	20 176	20 451	20 703	20 743	20 715	20 583	20 246
Poproduktívni (61m/55ž+)	4 774	918	1 022	1 130	1 240	1 387	1 574	1 755	1 939

(Zdroj: ŠÚ SR – údaje k 31.12.2008)

Demografické správanie sa obyvateľstva v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP zodpovedá typickému vývoju v mestách Slovenskej republiky. Od roku 2000 je k dispozícii prehľad o demografickom vývoji v mestskej časti. Počet obyvateľov postupne klesá. Počet živonarodených detí v posledných dvoch rokoch výraznejšie stúpol. Prírodný prírastok mierne kolíše v závislosti od počtu zomrelých. Migračný úbytok má dlhodobu stúpajúci charakter čo ovplyvňuje dlhodobý celkový úbytok obyvateľstva, ktorý zvlášť v roku 2008 podstatne stúpol. Z hľadiska vekovej štruktúry výrazne klesá počet predproduktívneho obyvateľstva a stúpa počet poproduktívneho obyvateľstva, čím sa potvrdzuje postupné starnutie obyvateľstva.

2.1.4 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnostná štruktúra			
Národnosť	Počet obyvateľov	%	Spolky, aktivity (v meste Košice)
Slovenská	23 856	91,99	
Česká	248	0,96	Český spolok na Slovensku
Rómska	114	0,44	Nadácia-Dobrá rómska víla KESAJ
Maďarská	875	3,37	Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku
Poľská	17	0,07	Spolok Poliakov a ich priateľov na Slovensku
Ukrajinská	98	0,38	
Ruská	20	0,08	
Nemecká	19	0,07	Karpatskonemecký spolok na Slovensku
Rusínska	117	0,45	Rusínska obroda
Chorvátska	2	0,01	
Srbská	3	0,01	
Židovská	-	-	Židovská náboženská obec
Ostatné, nezistené	564	2,17	Kultúrny zväz Bulharov a ich priateľov na Slovensku
Celkom	25 933	100%	

(Zdroj: ŠÚ SR – sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2001)

Národnostné menšiny sú v Mestskej časti Košice - Sídliisko KVP zastúpené iba nepatrne, spolu predstavujú (8,01%). Najväčšou menšinou, ktorá je v mestskej časti zastúpená je maďarská menšina, ktorá tvorí 3,37% z celkového počtu obyvateľov Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP. Okrem toho v mestskej časti žijú aj obyvatelia iných národností – českej, rusínskej a ukrajinskej. V Mestskej časti Košice - Sídliisko KVP jednoznačne

prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti. Rómska menšina tvorí 0,44% počtu obyvateľov mestskej časti.

2.1.5 Náboženská štruktúra obyvateľstva

Náboženská štruktúra			
Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%	Kostoly, aktivity
Rímsko-katolícka cirkev	14 488	55,87	Kláštor Rádu bosých karmelitánok, Farské pastoračné centrum, Inštitút dcér Márie pomocnice
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	859	3,31	
Gréckokatolícka cirkev	1 877	7,24	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	220	0,85	
Kresťanské zbory	17	0,07	
Evanjelická cirkev metodistická	71	0,27	
Cirkev adventistov siedmeho dňa	51	0,20	
Pravoslávna cirkev	357	1,38	
Apoštolská cirkev	120	0,46	
Reformovaná kresťanská cirkev	671	2,59	
Starokatolícka cirkev	-	-	
Cirkev československá husitská	8	0,03	
Bratská jednota baptistov	24	0,09	
Židovské náboženské obce	10	0,04	
Cirkev bratská	5	0,02	
Ostatné	48	0,19	
Bez vyznania	6 012	23,18	
Nezistená	1 095	4,22	
Celkom	25 933	100%	-

(Zdroj: ŠÚ SR – sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2001)

2.2 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ktoré spočívajú v danom projekte, v ktorom sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ.

Anglická skratka SWOT je odvodená od začiatočných písmen anglických slov:

Strengths (Silné stránky) - interné /vnútorné atribúty/ vlastnosti subjektu, ktoré mu môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa

Weaknesses (Slabé stránky) – interné /vnútorné atribúty/ vlastnosti subjektu, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa

Opportunities (Príležitosti) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť subjektu k dosiahnutiu cieľa

Threats (Ohrozenia) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť subjektu dosiahnutie cieľa

Správne vypracovanie SWOT analýzy je základom k dosiahnutiu cieľov.

**SWOT ANALÝZA
SOCIÁLNA OBLASŤ**

Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP

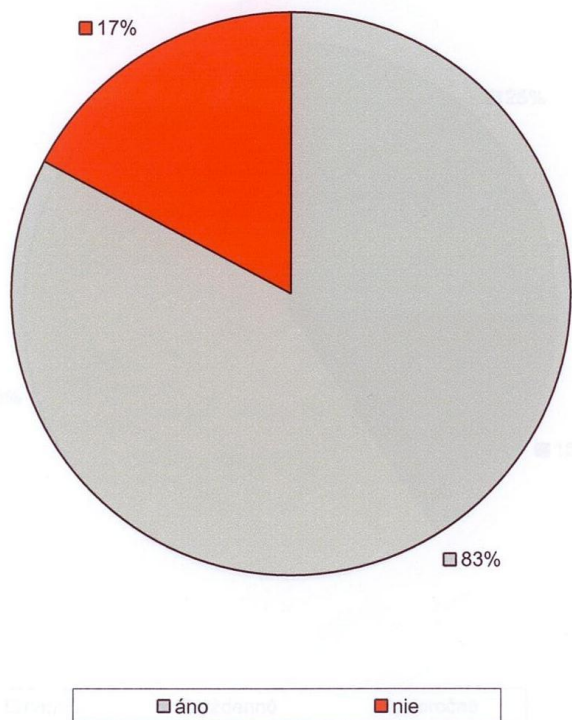
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mestská časť je priamo súčasťou krajského mesta Košice; ➤ počtom obyvateľov je Mestská časť Košice – Sídlisko KVP tretia najväčšia mestská časť; ➤ kvalitná vzdelanostná úroveň obyvateľov mestskej časti; ➤ vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku; ➤ dostupnosť zdravotníckych služieb; ➤ rozmanitá náboženská a národnostná štruktúra obyvateľov mestskej časti – tolerancia; ➤ spolupráca náboženských a národnostných menšín; ➤ existencia zariadení Dorka n. o. - Centrum pre obnovu rodiny a rehabilitačného strediska Radosť pre ľudí s duševnými ochoreniami; ➤ nízky počet neprispôsobivých občanov; ➤ spolupráca občanov a poslancov; ➤ existencia Združenia mladých Laura a skupiny animátorov zapájajúca sa do aktivít mestskej časti; ➤ bohatá činnosť seniorov v dennom centre ➤ dostatok organizácií (samosprávne aj súkromné) pôsobiacich v oblasti práce s mládežou ➤ aktívna rímskokatolícka farnosť pôsobiaca v charitatívnej oblasti ➤ činnosť špecializovaných verejných a súkromných poskytovateľov sociálnych služieb na území mestskej časti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočná opatrovateľská služba (seniorská starostlivosť); ➤ nedostatočný počet bezbariérových prístupov; ➤ chýbajúce zariadenie s komplexnými službami pre starších a telesne postihnutých; ➤ chýbajúca koncepcia sociálnej podpory starších a telesne postihnutých; ➤ chýbajúca potravinová banka; ➤ neprispôsobiví občania (LUNIK IX); ➤ chýbajúce nízkoprahové zariadenia pre deti a mládež; ➤ nedostatočná terénna práca; ➤ pasivita a nezáujem mládeže a produktívnych obyvateľov o veci verejné; ➤ chýbajúce sociálne služby pre sociálne slabých ; ➤ chýbajúce programy pre ženy každej vekovej kategórie s financovaním /gendermainstreaming a genderbudgeting v zmysle dokumentu Európska charta rovnosti príležitostí pre mužov a ženy na miestnej úrovni; ➤ chýbajúce sieťovanie a podpora dobrovoľníckych aktivít v oblasti primárnej prevencie, výchova ku právam a občianskej participácii - ZO Únia žien Slovenska KVP a o. z. Misia - majú v programe; ➤ chýba verejná diskusia o rôznych formách opatrovateľských služieb - zapojenie občanov, o nových podobách chudoby v čase krízy

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ možnosť využívania podpory z fondov EÚ; ➤ využívanie podpory z MPSVaR SR; ➤ možnosť využiť grantové programy na podporu mimovládnych organizácií; ➤ možnosti budovania spolupráce s prosperujúcimi firmami v Košiciach ➤ možnosti budovania spolupráce medzi ÚPSVaR a mestskou časťou ➤ možnosti využitia budov patriacich do správy mesta Košice na sociálne účely pre cieľové skupiny ➤ zriadenie seniorského centra s celoročným bývaním ➤ vybudovanie komunálnych bytov; ➤ celoštátna koncepcia sociálnej starostlivosti v SR; ➤ vytváranie a podpora nízko prahových centier 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočné zabezpečenie opatrovateľských a sociálnych služieb; ➤ neprispôsobivé deti a mládež ; ➤ zvyšujúci sa počet osamelých občanov odkázaných na sociálne služby; ➤ zmeny v legislatíve; ➤ chýbajúca spolupráca s SBD Košice II; ➤ anonymita obyvateľov; ➤ mestská časť nie je vlastníkom budov ➤ nedostatok finančných prostriedkov na sociálnu oblasť, najmä na prevenciu ➤ nárast sociálnej izolácie občanov žijúcich v mestskej časti

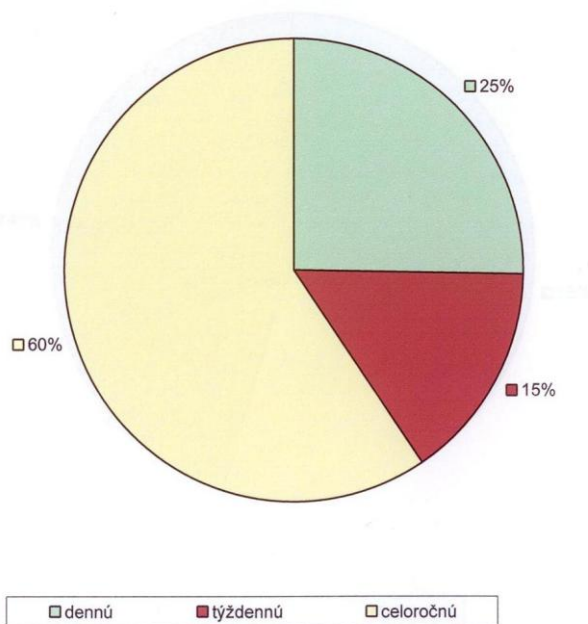
Zo SWOT analýzy vyplýva, že v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP vzhľadom k počtu obyvateľov (mestská časť je tretia najväčšia v meste Košice) je nedostatok poskytovaných sociálnych služieb. Chýbajú zariadenia pre starších a telesne postihnutých občanov, vzrastá počet neprispôsobivých detí a mládeže. Zvýšenie počtu občanov v poproduktívnom veku má za následok zvýšený počet osamelých občanov, ktorí sú postupne odkázaní na sociálne služby.

V Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je vytvorený priestor pre budovanie poskytovania kvalitných sociálnych služieb. Obyvatelia mestskej časti majú záujem o rozvoj sociálnych služieb, ktoré by nevylučovali seniorov, sociálne odkázaných občanov, neprispôsobivých občanov zo spoločenského života v mestskej časti. Na základe verejného prieskumu, ktorý bol vykonaný v mestskej časti formou dotazníkového prieskumu majú občania mestskej časti záujem o zriadenie penziónu pre dôchodcov. Až 83% opýtaných obyvateľov vyjadrilo súhlas s týmto zámerom. Občania by uvítali celoročnú prevádzku penziónu.

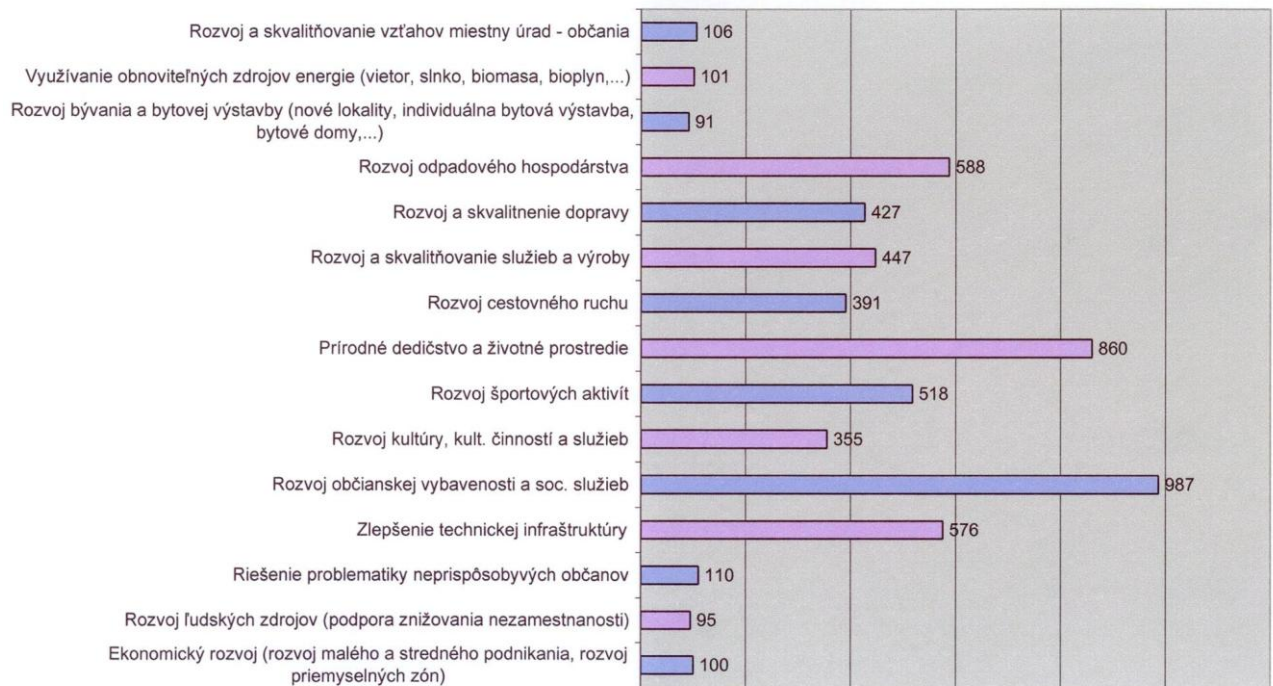
Uvítali by ste, aby bol v MČ Košice - KVP zriadený penzión pre dôchodcov?

Ak by ste uvítali v MČ Košice - KVP penzión pre dôchodcov, akú formu prevádzky by ste uprednostnili?

Ktoré z nasledujúcich oblastí je podľa Vášho názoru potrebné vo Vašej MČ Košice - KVP čo najskôr riešiť a rozvíjať?

2.3 Analýza súčasného stavu poskytovateľov sociálnych služieb

V súčasnosti pôsobia v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP subjekty poskytujúce sociálne služby.

Prehľad subjektov poskytujúcich sociálne služby	
Názov	Adresa
Dorka , n. o. – Centrum pre obnovu rodiny	Hemerikova 28, Košice
Rehabilitačné stredisko Radosť pre ľudí s duševnými chorobami	Bauerova 1, Košice
Denné centrum, MČ Košice – Sídliisko KVP	Cottbuská 36, Košice

DORKA - centrum pre obnovu rodiny charakterizuje svojím názvom zariadenie, ktoré pozostáva zo štyroch častí. Zariadenie núdzového bývania, domov na pol ceste a útulok boli otvorené 1.12.2007 po prvej etape rekonštrukcie budovy bývalej materskej škôlky. Krízové stredisko bolo otvorené 1.5.2008 a od 18.12.2009 má k dispozícii aj ďalšiu zrekonštruovanú časť centra. Zriaďovateľom DORKA, n.o. je Nadácia DeDo - Solidarita s deťmi z detských domovov a Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar.

DORKA, n.o. vznikla za účelom poskytovania verejnoprospešnej činnosti, sociálnych služieb, sociálneho poradenstva, sanácie rodiny ako celku, spájania cieľových skupín, starostlivosti mladým dospelým po ukončení ústavnej starostlivosti a deťom v krízovom stredisku. Centrum DORKA je unikátne zariadenie , ktoré umožňuje prijať rodinu ako celok, pracuje so širšou rodinou a rieši komplexne sociálnu situáciu. Služi občanom, ktorí chcú svoju situáciu zmeniť, pracovať na zmene a sú ochotní dodržiavať pravidlá, ktoré sú nevyhnutné pre zmenu ich životnej situácie, t. j. pracovať, zbaviť sa všetkých závislostí a vytvoriť vo svojej rodine vhodné prostredie pre rozvoj ich detí.

Združenie príbuzných a priateľov „Radosť“ bolo zaregistrované na Ministerstve vnútra SR dňa 14. novembra 1997. Organizácia bola založená rodičmi, ktorí mali doma hendikepovaného syna alebo dcéru. V tomto období v Košiciach nefungovalo žiadne integračné a rehabilitačné zariadenie pre psychicky hendikepovaných. Vznikali viaceré pilotné projekty pre integráciu a osvetu vo verejnosti, ktoré vytvárali sami na základe skúseností a spolužitia s chorým v rodine.

Od roku 2002 za finančnej podpory KSK v Košiciach ZPP Radosť začalo poskytovať sociálne poradenstvo a sociálnu prevenciu. V septembri 2004 bol pripravený a zrealizovaný pilotný projekt Rehabilitačné stredisko "Radosť" na Bauerovej ul.č.1 - Sídliisko KVP. Toto zariadenie slúži pre celé mesto Košice.

Cieľovou skupinou sú občania s duševnou poruchou (schizofrénia, afektívne poruchy nálady - manické, depresívne, poruchy osobnosti a správania u dospelých), občania s ťažkým zdravotným postihnutím od 50% do 90% (posúdení príslušným ÚPSVaR), ktorí sú odkázaní na obnovu najvyššie dosiahnuteľného individuálneho stupňa osobnostného vývinu a fyzickej výkonnosti. Občania rôznej vekovej kategórie, od 18 do 50 rokov, s rôznym vzdelaním od základného, stredoškolského až po vysokoškolské.

**Cieľ aktivít Združenie príbuzných a priateľov pre ľudí s duševnými poruchami
RADOSŤ:**

1. naučiť psychicky chorých tešiť sa zo života aj s hendikepom
2. podnietiť verejnosť k tolerancii psychicky znevýhodnených občanov a odbúrať predsudky voči nim
3. dodržiavať tetralóg (pacienti - príbuzní - odborníci - verejnosť) a tak prispieť k reforme psychiatrie u nás a výmenou skúseností i vo svete
4. naučiť príbuzných a verejnosť správne prístupu k psychicky chorým občanom, čo zabezpečí menšie problémy v spolunažívaní s nimi
5. naučiť klientov žiť samostatne - podporovať rozvoj praktických zručností, schopností a návykov (pracovné činnosti, hudobné a tanečné aktivity, umelecká tvorba, práca na počítači, rodinná sociálna terapia, trojdňové psychorehabilitačné pobyty, športové činnosti, hipoterapia, anglický jazyk), umeleckými aktivitami a inými aktivitami vyjadrujú svoju emocionálnu inteligenciu, rozvíjajú kreativitu, precvičujú pamäť, logické myslenie, empatiu, uvoľňujú stuhnutosť a napätosť po niektorej medikamentóznej liečbe, upevňujú si kondíciu a učia sa vlastnej zodpovednosti v kolektíve
6. rozvíjať sociálne zručnosti, ktoré sú pre praktický život potrebné - empatia, asertivita, riešenie konfliktov, rozvoj komunikácie a ďalšie.

Pred účinnosťou zákona 448/2008 Z.z. boli zriadené Mestskou časťou Košice – Sídliisko KVP v súlade s platnou právnou úpravou dva preddavkové útvary a to Klub kresťanských dôchodcov sv. Jozefa na KVP a Senior klub na KVP. Členovia klubov dôchodcov vyvíjali činnosť v klubovom zariadení mestskej časti, ktoré sa nachádza v OC IV., Cottbuská 36, Košice. Podľa citovaného právneho predpisu sa kluby dôchodcov od 01.01.2009 menia na Denné centrá. Kapacita zariadenia je v súčasnosti 90 osôb.

Denné centrum slúži na stretávanie a vyvíjanie aktivít pre seniorov – členov preddavkových útvarov mestskej časti – Senior klubu na KVP a KKD sv. Jozef na KVP, ďalších občianskych združení, svojpomocných združení a iných neziskových organizácií pôsobiacich na sídlisku KVP a pre podujatia organizované Mestskou časťou Košice – Sídliisko KVP pre obyvateľov sídliska. Denné centrum má preventívnu úlohu pri predchádzaní vyčlenenia seniorov zo spoločenského života a ich izolácii. Na tento účel slúžia kultúrno – spoločenské podujatia organizované priamo pre túto skupinu obyvateľov mestskej časti (podľa schváleného plánu aktivít – posedenia, tanečné zábavy, zájazdy,...), prípadne podujatia, ktorých sa môžu bez splnenia nejakých konkrétnych podmienok zúčastniť všetky

skupiny obyvateľov sídliska (napr. vitie adventných vencov, tvorivé dielne...), ako aj stretnutia seniorov pri príležitosti životných jubileí.

Mestská časť polročne usporadúva stretnutia jubilantov mestskej časti. Na týchto stretnutiach sú jubilantom odovzdávané pamätné dary a poobedia sú spestrené kultúrnym programom.

V Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP pôsobia aj iné organizácie pre organizovanie voľno časových aktivít pre deti a mládež, mamičky na materskej dovolenke, ale aj pre občanov v produktívnom veku a pre seniorov.

Pre deti a mládež pôsobia v Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP dve centrá voľného času. Pobočka Centra voľného času TECHNIK sa nachádza v priestoroch ZŠ Starozagorská. Centrum poskytuje voľno časové aktivity pre deti a mládež v týchto oblastiach: tanečná, výtvarná, športová činnosť. Usporadúva jazykové kurzy, krúžok „Lego“ a krúžok „práca s internetom“.

Súkromné centrum voľného času PAUZIČKA praktizuje neformálnu výchovu, realizuje aktivity s pohybovo – tanečným zameraním klubovou alebo krúžkovou formou pre zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže s cieľom prehĺbiť synergiu výchovného pôsobenia rodiny, školy a vrstovníckych skupín.

V súkromnom centre voľného času PAUZIČKA pôsobí aj materské centrum. Materské centrum poskytuje priestor na hranie, priestor na posedenie, prebaľovanie a dojčenie, mini knižnicu a zabezpečuje aj opatrovanie detí. Materské centrum usporadúva pre svojich návštevníkov pravidelné aktivity ako napr. pohybová príprava, tvorivé rúčky, party deň.

Miestny úrad Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP usporadúva rôzne podujatia pre všetky vekové skupiny a sociálne skupiny obyvateľov mestskej časti.

Každoročne sa deti môžu tešiť na oslavu svojho sviatku – MDD. Oslavy sprevádza program bohatý na súťaže, tanečné a hudobné vystúpenia.

Cez letné prázdniny Miestny úrad Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP spolu so združením Laura pripravuje pre deti zo sídliska program, aby vyplnili ich voľný čas. Usporadúvajú rôzne výlety, hry, skúšky odvahy, opekačky (augustové stredy).

Pre deti zo sociálne slabších, neúplných a viacdtných rodín v spolupráci s občianskym združením Úsmev za úsmev organizuje mestská časť „Deň detí“ a podujatie „Mikuláš“.

Pre obyvateľov sídliska sa organizujú nízko prahové podujatia, ako napríklad jarné a letné prímestské tábory, ktoré sa uskutočňujú v spolupráci s občianskym združením Laura.

Pred sviatkami jari sa uskutočňujú veľkonočné tvorivé dielne. V čase adventu sú vianočné tvorivé dielne a vitie adventných vencov.

2.4 Identifikácia a analýza cieľových skupín príjemcov sociálnych služieb a zameranie ich potrieb

Rozvoj sociálnych služieb v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je podmienený tým, že mestská časť je súčasťou mesta Košice. Negatívnou stránkou veľkých miest je zhromažďovanie a prežívanie sociálne úplne odkázaných osôb ako sú bezdomovci, Rómovia a neprispôsobiví občania z celého okolia a neraz aj cudzincov (ich počet nie je možné evidovať z dôvodu stáleho pohybu) čo si vyžaduje venovanie zvýšenej pozornosti rôznym sociálnym programom, pretože zanedbávanie tejto skutočnosti veľmi nepriaznivo ovplyvňuje život obyvateľov mesta a zvlášť mladých ľudí. Kompetencie v tejto oblasti sú upravené v Štatúte mesta Košice. Mestská časť Košice – Sídliisko KVP z toho dôvodu bude aktívne spolupracovať s mestom, s okolitými mestskými časťami a príslušnými inštitúciami pri zavádzaní takých sociálnych programov na území mestskej časti, aby sa na minimum znížilo nebezpečenstvo šírenia rôznych sociálno-patologických javov typických pre veľkomestá, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť, majetok a zdravie obyvateľov mestskej časti a zvlášť negatívne ovplyvňovať zmýšľanie a správanie mladých ľudí (drogová závislosť, prostitúcia, vandalizmus, kriminalita, ...).

Pôsobnosť mesta Košice v sociálnej oblasti:

- mesto vykonáva prenesený výkon štátnej správy v sociálnej oblasti podľa osobitného predpisu¹ a ďalšie pôsobnosti obce v tejto oblasti určené osobitným predpisom, okrem pôsobností zverených mestským časťam,
- mesto poskytuje pomoc pri ubytovaní a poradenskú starostlivosť obyvateľom mesta, ktorých sociálne pomery vyžadujú osobitnú pomoc,
- mesto vykonáva pôsobnosti obce pri poskytovaní prídavku a príspevku k prídavku na dieťa a pri poskytovaní rodičovského príspevku podľa osobitného predpisu,
- mesto plní úlohy obce v oblasti zamestnanosti a aktívnej politiky trhu práce podľa osobitného predpisu v rámci zabezpečovania úloh samosprávy mesta¹ vo veciach určených týmto štatútom mestu.

Pôsobnosť mestských častí v sociálnej oblasti:

- rozhodujú o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za túto opatrovateľskú službu,
- vyhľadávajú občanov, ktorým treba poskytnúť sociálnu pomoc,
- zabezpečujú stravovanie dôchodcov,
- rozhodujú o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
- rozhodujú o povinnosti občana vrátiť jednorazovú dávku v hmotnej núdzi alebo jej časť, ak sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila,

- spolupôsobia pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- spolupôsobia pri pomoci deťom, pre ktoré orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva sociálnu kuratelu a podieľa sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom,
- poskytujú informácie fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov a o subjektoch vykonávajúcich prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť,
- poskytujú pomoc dieťaťu v naliehavých prípadoch, najmä ak je ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,
- poskytujú pomoc na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom a úpravu rodinných pomerov dieťaťa, ak bolo dieťa umiestnené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
- poskytujú súčinnosť štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní rodinných pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny na účely vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- poskytujú súčinnosť zariadeniu pri zabezpečovaní osamostatnenia sa mladého dospelého,
- utvárajú podmienky na prácu s komunitou,
- vyhľadávajú fyzické osoby, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do starostlivosti,
- vyjadrujú sa k spôsobu života fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom a jej rodiny.

Vykonávaním opatrovateľskej služby sú poverené nasledovné mestské časti:

Mestská časť Košice-Západ pre potreby obyvateľov svojej mestskej časti a mestských častí sídlisko Košického vládneho programu, Luník IX, Myslava, Šaca, Lorinčík, Pereš a Poľov.

Vykonávaním funkcie zriaďovateľa a správcu majetku v zariadeniach sociálnych služieb bez právnej subjektivity, vrátane výkonu funkcie zamestnávateľa v týchto zariadeniach sú poverené nasledovné mestské časti:

Mestská časť Košice-Západ v zariadení opatrovateľskej služby na Laboreckej č. 2 pre potreby obyvateľov svojej mestskej časti a mestských častí Sídlisko Košického vládneho programu, Luník IX, Myslava, Šaca, Lorinčík, Pereš a Poľov,

2.5 Cielové skupiny v komunite mestskej časti

Medzi cieľové skupiny komunitného plánovania sociálnych služieb patria tieto cieľové skupiny:

- Deti, plnoleté fyzické osoby, rodiny, komunity, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a poskytované sociálne služby podľa osobitných zákonov
- Občania s ťažkým zdravotným postihnutím
- Občania s nepriaznivým zdravotným stavom
- Občania v nepriaznivej sociálnej situácii
- Komunity ohrozené sociálnym vylúčením, vylúčené alebo marginalizované vrátane obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych komunít
- Závislí na drogách, alkohole a inak závislí, vrátane abstinujúcich,
- Osamelí ľudia odkázaní na pomoc,
- Rizikové skupiny detí a mládeže, mladiství bez ukončenia povinnej školskej dochádzky,
- Občania vo výkone a po výkone trestu odňatia slobody,
- Bezdomovci,
- Azylanti, imigranti, migrujúci občania,
- Mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti a náhradnej rodinnej starostlivosti,
- Ďalšie skupiny ohrozené sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčené,
- Zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálnej inklúzie vo verejnom a neverejnom sektore.

2.5.1 Seniori

Služby určené cieľovej skupine seniorov sú poskytované občanom, ktorí dosiahli dôchodkový vek a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Jej zloženie je napriek uvedenej charakteristike veľmi rôznorodé, závislé na individuálnom zdravotnom stave, sociálnych kontaktoch, vitalite a životnom postoji každého jedinca.

K 31.12.2008 žilo v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP 745 obyvateľov nad 65 rokov. V súčasnosti tvorí obyvateľstvo v dôchodkovom veku zhruba 2,98 % populácie

mestskej časti. Podľa údajov o demografickom vývoji a demografických prognóz bude proces starnutia obyvateľstva ďalej pokračovať.

V súčasnosti sa v mestskej časti pripravujú rozsiahle aktivity sociálnych služieb. Mestská časť má pre seniorov zriadené denné centrum. Centrum poskytuje seniorom bohaté kultúrne a spoločenské vyžitie (napr. kultúrne podujatia, koncerty, výstavy ručných prác členov klubu, zájazdy zamerané na kúpanie a turistiku a poznávacie zájazdy. V letných mesiacoch chodia členovia zbierať bylinky a huby. Členovia denného centra chodia navštevovať chorých a osamelých členov denného centra, v prípade ich choroby. V ostatných prípadoch využívajú obyvatelia mestskej časti bohaté možnosti mesta Košice.

Stravovanie pre dôchodcov je zabezpečené prostredníctvom školských jedální na území mestskej časti a dovozom stravy domov. V súčasnosti využíva túto službu 16 obyvateľov mestskej časti. Mestská časť seniorom prispieva na stravovanie a tento príspevok je mestskej časti refundovaný mestom Košice. Výška účelového príspevku na stravovanie pre dôchodcov závisí od výšky priznaného dôchodku a pohybuje sa od 0,00 € do 0,83 € na jeden obed.

Potreby rozvoja cieľovej sociálnej skupiny:

- Zriadenie zariadenia pre seniorov v mestskej časti Košice – Sídliisko KVP
- Zvýšenie rozsahu a kapacity v existujúcom dennom centre za podmienok vytvorenia bezbariérového prístupu
- Modernizácia interiéru a skvalitnenie technického vybavenia zariadení pre seniorov
- Rozvoj terénnych sociálnych služieb zameraných na to, aby seniori mohli čo najdlhšie ostať v prirodzenom sociálnom prostredí domácností
- Sociálny taxík (rozvoz dôchodcov k lekárovi, resp. iným službám)
- Pravidelný monitoring aktuálnych potrieb tejto skupiny obyvateľstva

2.5.2 Neprispôsobiví občania a disfunkčné rodiny

Tieto skupiny obyvateľstva tvoria sociálne najslabšiu skupinu obyvateľstva. Odhadovaný počet Rómov trvalo žijúcich v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je 114 čo je 0,44% z celkového počtu obyvateľov mestskej časti. Aj keď v mestskej časti nie je počet Rómov vysoký, táto cieľová skupina si vyžaduje osobitnú pozornosť a prístup. Ich sociálnu situáciu dlhodobo komplikuje vysoká miera nezamestnanosti čo je spôsobené nízkou úrovňou vzdelania, nezodpovedným prístupom k životu a slabými pracovnými návykmi. Početná skupina Rómov je závislá na dávkach sociálneho systému. V mestskej časti sú Rómovia začlenení do bežného života a žijú bezproblémovo medzi ostatnými obyvateľmi sídliska.

V dnešnej dobe vzrastá počet disfunkčných rodín, ktoré prestávajú plniť svoju základnú funkciu. Tieto rodiny neposkytujú svojim členom zázemie z rôznych dôvodov, ako je napr. neúplná rodina, rodičia si neplnia rodičovskú funkciu, patologické osobnosti, karieristi, iné záujmy, bojujú o holé prežitie. Môže ísť o patologicky alebo klinicky disfunkčnú rodinu, ktorá nielen že nefunguje, ale vystavuje svojich členov vplyvu nežiaducich okolností (týranie, zneužívanie, konfliktné prostredie,...).

Aktivačnými prácami chce mestská časť udržať pracovné návyky u sociálne najslabšej časti obyvateľstva mestskej časti. V súčasnosti má mestská časť 30 aktivačných pracovníkov, ktorých riadi 1 koordinátor. Aktivačné práce sú zamerané na zlepšenie podmienok životného prostredia, kultúrno-spoločenského života v mestskej časti. Aktivační pracovníci zabezpečujú čistotu na verejných priestranstvách, údržbu zelene, údržbu detských a športových ihrísk, správu fontány, údržbu a čistotu miestnych komunikácií, zimnú údržbu, údržbárske, maliarske a zámočnicke práce na objektoch v správe mestskej časti a ďalšie iné činnosti.

Potreby rozvoja cieľovej sociálnej skupiny:

- Vzdelávanie neprispôsobivých detí z disfunkčných rodín (zlepšiť predškolskú prípravu, zlepšiť správanie a návyky detí, zlepšiť plnenie povinnej školskej dochádzky)
- Voľnočasové aktivity zamerané na tieto deti a dospelých (kluby detí, CVCČ, ZUŠ, materské centrá)
- Vzdelávanie dospelých (rekvalifikácia, získavanie pracovných návykov, motivovať k vyvíjaniu vlastnej snahy k zmene svojej sociálnej situácie)
- Odstránenie bariér – fyzických a komunikačných medzi jednotlivými kategóriami cieľovej skupiny a majoritnou komunitou
- Preventívne opatrenia – predchádzanie vzniku disfunkčných rodín

2.5.3 Občania v hmotnej núdzi a sociálne slabšie rodiny

Skupinu občanov v hmotnej núdzi tvoria najmä dlhodobo nezamestnaní ľudia s obmedzenými finančnými príjmami a ľudia, ktorí vzhľadom k finančnej situácii prišli o bývanie alebo prestali platiť nájomné a stali sa neplatičmi. Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi k februáru 2010 dosiahol počet 644.

Najohrozenejšou skupinou sú neúplné rodiny s deťmi, ktoré sú súčasťou obyvateľstva Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP.

Situáciu týchto rodín komplikuje najmä nedostatok cenovo dostupných bytov. Mestská časť ani mesto Košice nedisponuje voľnými sociálnymi bytmi, preto nie je schopné tieto rodiny

podporiť. Ohrozenou skupinou sú týrané deti, deti a mládež v krízovej situácii. V mestskej časti sa nenachádza centrum poradenských služieb, ale tieto služby sú v meste Košice poskytované.

Potreby rozvoja cieľovej sociálnej skupiny:

- Zriadenie terénnych služieb zameraných na prácu s klientmi postihnutými rôznymi formami závislosti
- Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny v spolupráci s mestom Košice
- Zapájanie občanov zo sociálne slabších rodín do podporných programov na obnovu a udržanie pracovných návykov
- Vzdelávanie dlhodobo nezamestnaných (zvyšovanie ich kvalifikácie a zručností)
- V rámci preventívnych opatrení venovať zvýšenú pozornosť deťom zo sociálne slabších rodín (pomoc pri učení, doučovanie neprospievajúcich detí, ich príprava na vhodné stredoškolské štúdium,...)

2.5.4 Zdravotne postihnutí občania

Zdravotné postihnutie je zjednodušene povedané, že sa jedná o zdravotné znevýhodnenie jednotlivca. Existujú rôzne formy zdravotného postihnutia :

- Telesné postihnutie
- Zrakové postihnutie – slepota, šeroslepota, farbosleposť, tupozrakosť
- Sluchové postihnutie – hluchota, nedoslýchavosť,
- Rečové postihnutie
- Mentálne postihnutie
- Duševné postihnutie

V súčasnosti žije v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP 829 obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím. Mestská časť eviduje 117 držiteľov parkovacieho preukazu a 353 poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu. V súčasnosti poberá príspevok na opatrovanie 123 obyvateľov mestskej časti. V mestskej časti nie sú služby tejto cieľovej skupine zabezpečené dostatočne. V mestskej časti sa nachádza špecializované zariadenie sociálnych služieb „RADOSŤ“, ktoré sa zameriava na osoby s duševnými chorobami. Pre občanov s iným zdravotným postihnutím sa na území mestskej časti nenachádza špecializované zariadenie.

Sociálne služby a starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov (opatrovateľskú službu) upravuje zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky. Podľa Čl. I, § 2 odstavec d/ prechádzajú na mesto a mestské časti právomoci v rozhodovaní o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za túto opatrovateľskú službu. Pre celý okres Košice II. vykonáva túto službu, t.j. aj pre Mestskú

časť Košice – Sídliisko KVP, Mestská časť Košice – Západ. Opatrovateľská služba je poskytovaná siedmym občanom Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP.

Potreby rozvoja cieľovej sociálnej skupiny:

- Zriadenie chránených dielní a denných stacionárov
- Rozvoj terénnej opatrovateľskej služby
- Zriadenie pracovnej pozície „spoločník“, ktorý by zlepšil kvalitu trávenia voľného času seniorov
- Zriadenie pracovnej pozície rehabilitačný pracovník
- Zavedenie systému elektronickej evidencie
- Sociálny taxík (rozvoz k lekárovi, resp. iným službám)

2.5.5 Občania bez domova

Najzraniteľnejšou skupinou v mestskej časti sú občania bez domova. Mestská časť Košice – Sídliisko KVP v súčasnosti eviduje minimálne 10 občanov bez domova. Podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách je mesto povinné zriadiť pre týchto občanov nocľaháreň.

Potreby rozvoja cieľovej sociálnej skupiny:

- Podpora pri budovaní útulkov v meste Košice a pomoc pri umiestnení občanov bez domova v nich
- Vypracovanie informačného letáku pre občanov bez domova (základné informácie kde môžu nájsť pomoc, ubytovanie, stravovanie, základné telefónne čísla,...), ktorý by bol uverejňovaný v občasníku KVAPka.

III. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

3.1 *Strategické a špecifické ciele*

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru. Na vrchole štruktúry sa nachádza globálny cieľ. Každý programový dokument by mal mať zadefinovaný jeden globálny cieľ. Špecifický cieľ predstavuje charakteristiku cieľového stavu už na detailnej úrovni s jasným a výstižným pomenovaním. Jednotlivé priority vymedzujú prioritné oblasti strategického plánovania, ktoré nadväzujú na špecifické ciele.

Globálny cieľ:

„Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb pre obyvateľov Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP“.

Priorita č. 1	Seniori
Opatrenie 1.1	Vybudovanie zariadenia pre seniorov
Opatrenie 1.2	Zabezpečenie dostupnosti služieb Denného centra
Opatrenie 1.3	Rozvoj terénnych sociálnych služieb
Opatrenie 1.4	Modernizácia interiéru a skvalitnenie technického vybavenia zariadení pre seniorov
Opatrenie 1.5	Sociálny taxík (rozvoz dôchodcov k lekárovi, resp. iným službám)
Opatrenie 1.6	Spoločník pre opustených seniorov
Opatrenie 1.7	Pravidelný monitoring potrieb tejto skupiny obyvateľstva v mestskej časti

Priorita č. 2	Neprispôsobiví občania a disfunkčné rodiny
Opatrenie 2.1	Vzdelávanie detí z disfunkčných rodín (zlepšiť predškolskú prípravu, zlepšiť správanie a návyky detí, zlepšiť plnenie povinnej školskej dochádzky)
Opatrenie 2.2	Voľnočasové aktivity zamerané na deti a dospelých (kluby detí, CVČ, ZUŠ, materské centrá)
Opatrenie 2.3	Vytvorenie vhodných podmienok pre výkon aktivačných prác pre dlhodobo nezamestnaných občanov mestskej časti
Opatrenie 2.4	Odstránenie bariér – fyzických a komunikačných medzi jednotlivými kategóriami cieľovej skupiny a majoritnou komunitou
Opatrenie 2.5	Preventívne opatrenia – predchádzanie vzniku disfunkčných rodín
Opatrenie 2.6	Prieskum a evidencia znevýhodnených skupín obyvateľov v mestskej časti

Priorita č. 3	Občania v hmotnej núdzi a sociálne slabšie rodiny
Opatrenie 3.1	Podpora pri budovaní nízkoprahového denného centra pre občanov bez domova v mestskej časti
Opatrenie 3.2	Zriadenie terénnych služieb zameraných na prácu s klientmi postihnutými rôznymi formami závislosti
Opatrenie 3.3	Výstavba sociálnych bytov pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva v spolupráci s mestom Košice
Opatrenie 3.4	Zapájanie občanov zo sociálne slabších rodín do podporných programov na obnovu a udržanie pracovných návykov
Opatrenie 3.5	V rámci preventívnych opatrení venovať zvýšenú pozornosť deťom zo sociálne slabších rodín (pomoc pri učení, doučovanie neprospievajúcich detí, ...)

Priorita č. 4	Zdravotne postihnutí občania
Opatrenie 4.1	Zriadenie chránených dielní
Opatrenie 4.2	Zriadenie denných stacionárov
Opatrenie 4.3	Rozvoj opatrovateľskej služby – opatera a pomoc v domácnosti
Opatrenie 4.4	Zriadenie pracovnej pozície „spoločník“, ktorý by zlepšil kvalitu trávenia voľného času seniorov
Opatrenie 4.5	Zriadenie pracovnej pozície rehabilitačný pracovník v Dome seniorov
Opatrenie 4.6	Sociálny taxík
Opatrenie 4.7	Zavedenie systému elektronickej evidencie

Priorita č. 5	Občania bez domova
Opatrenie 5.1	Podpora pri budovaní útulkov v meste Košice a pomoc pri umiestnení občanov bez domova v nich
Opatrenie 5.2	Vypracovanie informačného letáku pre občanov bez domova (základné informácie kde môžu nájsť pomoc, ubytovanie, stravovanie, základné telefónne čísla,...) a jeho uverejnenie v občasníku KVaPka.

IV. IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA

4.1 Finančný plán

Najdôležitejšou otázkou pre rozvoj sociálnych služieb v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je schopnosť mestskej časti zabezpečiť dostatok zdrojov na realizáciu jednotlivých činností v oblasti sociálnych služieb. Zabezpečenie finančných zdrojov je možné z rôznych zdrojov ako napr. využitie vlastných rozpočtových zdrojov mestskej časti, využívanie štátnych fondov predovšetkým zdrojov z EÚ, ale aj využívanie súkromných zdrojov.

Rozpočet Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP v oblasti poskytovaných sociálnych služieb rozdelený na oblasti na roky 2010 a 2011:

4.1.1 Stravovanie dôchodcov

Rozpočet	2010	2011
v EUR	2 987,00	3 153,00

4.1.2 Aktivačné práce

Rozpočet	2010	2011
v EUR	15 292,00	15 292,00

4.1.3 Denné centrum

Rozpočet	2010	2011
v EUR	17 728,00	17 829,00

4.1.4 Dávky v hmotnej núdzi

Rozpočet	2010	2011
v EUR	10 000,00	10 332,00

4.1.5 Výstavba Domu seniorov

Rozpočet	2010	2011
v EUR	100 280,00	280,00

4.1.6 Financie vyčlenené na nízkoprahové podujatia

Rozpočet	2010	2011
v EUR	2 500,00	2 500,00

V. ZDROJE A PRAMENE TVORBY A SPRACOVANIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Pri tvorbe a spracovaní komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Košice – Sídliisko KVP boli použité nasledovné zákony, príručky, dokumenty:

- Zákon NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
- Zákon NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Košice – Sídliisko KVP
- Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb (PhDr. H. Woleková, PhD. a Mgr. M. Mežianová)
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Miestny úrad mestskej časti Košice – Sídliisko KVP

VI. ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je výsledkom spolupráce objednávateľa (MČ Košice – Sídliisko KVP), poskytovateľov sociálnych služieb a občanov mestskej časti, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb.

Podakovanie patrí členom pracovnej skupiny, ako aj pracovníkom miestneho úradu pod vedením Ing. Ivety Kijevskej – prednostky Miestneho úradu Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP, Mgr. Alici Schützovej, Mgr. Ivane Hužičkovej, Ing. Ľudmile Nogovej a Ing. Viliamovi Guľovi.